Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-05-04

RS 2022-0371

Regionstyrelsen

Retroaktivt upphävande av återbetalningskrav av studielön vid studier till specialistsjuksköterska

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Den 4 april kom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), samt Sobona överens med Vårdförbundet om HÖK-22. I det nya kollektivavtalet framgår att parterna är överens om att krav på kvarstannande efter studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska inte får förekomma från och med den 15 april 2022. Med anledning av detta föreslår regionledningskontoret att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta; att upphäva krav på kvarstannande samt återbetalningskrav för samtliga medarbetare som för närvarande studerar med studielön, arbetar kvar i verksamheten efter avslutade studier, eller har avslutat sin anställning och har pågående återbetalning av studielön.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Region Stockholms nämnder och aktiebolags krav gentemot enskild medarbetare avseende kvarstannande efter avslutade studier eller återbetalning av studielön för studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska upphör från och med den 15 april 2022.

2. Region Stockholms nämnder och aktiebolags krav om återbetalning av studielön för studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska gentemot tidigare medarbetare upphör från och med den 15 april 2022.

3. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska från och med den 15 april 2022 teckna avtal med privata utförare om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska som innebär att inga krav på kvarstannande eller återbetalning får ställas av vårdgivaren i överenskommelsen med den enskilda medarbetaren som ska studera.

4. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska verka för att de privata vårdgivare, som har tecknat avtal om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska, retroaktivt

bör upphäva krav på kvarstannande samt återbetalning som ställts till berörda medarbetare från och med den 15 april 2022.

Regionrådsberedningens motivering
Region Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö med möjlighet för medarbetarna att utvecklas och vidareutbilda sig. Regionens egna sjukvårdsproducerande nämnder och bolag har sedan många år därför erbjudit anställda sjuksköterskor möjligheten att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterska eller barnmorska med full lön under studietiden. Studielönen har dock varit förknippad med ett krav på att den enskilda medarbetaren ska fortsätta arbeta i verksamheten i minst två år efter avslutade studier. Men framöver kommer så inte längre vara fallet.

Ett nytt avtal (HÖK-22) har slutits mellan Vårdförbundet och SKR/Sobona där en del i avtalet innebär att kvarstannandekravet efter av arbetsgivaren betalad vidareutbildning avskaffas för nya överenskommelser med medarbetare fr o m den 15 april i år.

Regionrådsberedningens uppfattning är att Region Stockholm ska slopa kravet på kvarstannande även för alla berörda medarbetare där utbildning genomförts, pågår eller beslutats om före den 15 april i år.

I praktiken innebär detta att nämnder och bolag behöver göra retroaktiva ändringar i de enskilda avtal om kvarstannande och återbetalning som ingåtts, men av rättviseskäl är detta en rimlig ordning.

Beredningen instämmer i regiondirektörernas uppfattning att det vore orättvist att inte göra retroaktiva ändringar i ingångna avtal när det nya nationella avtalet nu har ingåtts. Berörda vårdgivare, såväl privata som egenägda, ska självklart kompenseras om slopande av kvarstannandekravet för med sig kostnader.

Däröver understryker Regionrådsberedningen vikten av att hälso- och sjukvårdsnämnden verkar för att även privata vårdgivare också retroaktivt upphäver eventuella krav på kvarstannande och återbetalning av betald vidareutbildning.

Beslutsunderlag
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Irene Svenonius

Regionledningskontoret
Lena Halvardson Rensfelt

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-22

RS 2022-0371

Regionstyrelsen

Retroaktivt upphävande av återbetalningskrav av studielön vid studier till specialistsjuksköterska

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Region Stockholms nämnder och aktiebolags krav gentemot enskild medarbetare avseende kvarstannande efter avslutade studier eller återbetalning av studielön för studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska upphör från och med den 15 april 2022.

2. Region Stockholms nämnder och aktiebolags krav om återbetalning av studielön för studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska gentemot tidigare medarbetare upphör från och med den 15 april 2022.

3. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska från och med den 15 april 2022 teckna avtal med privata utförare om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska som innebär att inga krav på kvarstannande eller återbetalning får ställas av vårdgivaren i överenskommelsen med den enskilda medarbetaren som ska studera.

4. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska verka för att de privata vårdgivare, som har tecknat avtal om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska, retroaktivt bör upphäva krav på kvarstannande samt återbetalning som ställts till berörda medarbetare från och med den 15 april 2022.

Sammanfattning

Den 4 april kom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), samt Sobona överens med Vårdförbundet om HÖK-22. I det nya kollektivavtalet framgår att parterna är överens om att krav på kvarstannande efter studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska inte får förekomma från och med den 15 april 2022. Med anledning av detta föreslår regionledningskontoret att regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta; att upphäva krav på kvarstannande samt återbetalningskrav för samtliga medarbetare som för närvarande studerar med studielön, arbetar kvar i verksamheten efter

avslutade studier, eller har avslutat sin anställning och har pågående återbetalning av studielön.

Vidare föreslås att hälso- och sjukvårdsnämnden ska verka för att de privata vårdgivare som har tecknat avtal om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska bör upphäva de kraven från och med den 15 april 2022.

Bakgrund
Region Stockholms sjukvårdsproducerande nämnder och bolag har sedan många år erbjudit anställda sjuksköterskor att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterska eller barnmorska med full lön under studietiden. Studielönen har varit förknippad med ett krav på att den enskilda medarbetaren ska fortsätta arbeta i verksamheten i minst två år efter avslutade studier. Om medarbetaren väljer att lämna sin anställning under den tiden tillkommer krav på återbetalning av studielönen i relation till hur stor del av de två åren som kvarstod när anställningen upphörde.

Regionledningskontoret har finansierat studielön med en schablonersättning om 300 000 kronor per medarbetare vid studier under ett år på heltid. Respektive vårdgivare har självständigt finansierat de delar av kostnaden som överstiger den summan. Bedömningen är att schablonersättningen motsvarar ungefär två tredjedelar av kostnaden för studielön.

Privata vårdgivare som har avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden har haft möjlighet till samma ersättning för medarbetare som studerar till specialistsjuksköterska eller barnmorska. I de avtal som tecknas mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och vårdgivaren om finansieringen framgår att vårdgivaren kan ställa krav på att medarbetaren ska fortsätta arbeta i verksamheten upp till två år efter avslutade studier.

Den 4 april kom Sveriges Kommuner och Regioner SKR, samt Sobona överens med Vårdförbundet om HÖK-22. I det nya kollektivavtalet framgår att parterna är överens om att krav på kvarstannande efter studier samt återkrav av studielön inte får förekomma från och med den 15 april 2022. Detta innebär att Region Stockholms nämnder och bolag inte kan ställa krav på kvarstannande eller återbetalning av studielön för medarbetare som börjar studera till specialistsjuksköterska eller barnmorska från och med den 15 april 2022.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Med anledning av den överenskommelse som skett i HÖK-22 föreslår regionledningskontoret att motsvarande princip avseende kvarstannande och återbetalningskrav ska tillämpas för samtliga medarbetare som för närvarande studerar med studielön, arbetar kvar i verksamheten efter avslutade studier eller har avslutat sin anställning och har pågående återbetalning av studielönen. Regionledningskontoret föreslår därmed att regionstyrelsen ska föreslå regionfullmäktige att nämnder och bolag som arbetsgivare inom Region Stockholm inte ska ställa krav på återbetalning av studielön för studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska gentemot enskild medarbetare för tid efter den 15 april 2022. Detta innebär att nämnder och bolag behöver göra retroaktiva ändringar i de enskilda avtal om kvarstannande och återbetalning som ingåtts med berörda medarbetare. Återbetalning av studielön som tidigare medarbetare har gjort fram till och med den 15 april återbetalas inte.

Regionstyrelsen föreslås besluta att föreslå regionfullmäktige att hälso- och sjukvårdsnämnden från och med den 15 april 2022 ska teckna avtal med privata utförare om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska som innebär att inga krav på kvarstannande eller återbetalning får ställas av vårdgivaren i överenskommelsen med den enskilda medarbetaren som ska studera. Vidare föreslås också att hälso- och sjukvårdsnämnden ska verka för att de privata vårdgivare, som har tecknat avtal om medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska, retroaktivt upphäver krav på kvarstannande samt återbetalning som ställts till berörda medarbetare från och med den 15 april 2022.

Regionledningskontoret gör bedömningen att modellen för regionstyrelsens medfinansiering av studielön vid studier till specialistsjuksköterska bör ses över inför höstterminen med anledning av borttagande av kvarstannande-kravet. Regiondirektören avser därmed att revidera modellen för finansiering av studielön i syfte att minska kostnaden för de vårdgivare som låter sina medarbetare studera till specialistsjuksköterska med studielön. Särskilt beslut om ny modell kommer att fattas.

Eftersom kravet på kvarstannande tas bort retroaktiv avser regiondirektören att ge en viss ekonomisk kompensation till verksamheterna, i de fall medarbetare som ingått avtal innan den 15 april 2022 väljer eller har valt att sluta utan att ha arbetat i två år efter avslutade studier. Eftersom finansieringsmodellen varit utformad på samma sätt för såväl Region Stockholms egna verksamheter som privata utförare gör

regionledningskontoret bedömningen att privata utförare bör kompenseras på motsvarande sätt. En förutsättning är att de väljer att upphäva krav på kvarstannande och eventuell återbetalning av studielön för de medarbetare som utbildat sig med studielön som delfinansierats av regionledningskontoret.

Regionledningskontoret gör bedömningen att flertalet av medarbetarna som har vidareutbildat sig till specialistsjuksköterska kommer att välja att fortsätta arbeta i Region Stockholms verksamheter eller hos utförare som arbetar på uppdrag av Region Stockholm.

Borttagandet av kvarstannandekravet för specialistsjuksköterskor och barnmorskor som studerat med studielön är ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Det är viktigt att alla verksamheter fortsätter arbetet med att kontinuerligt förbättra arbetsmiljön och utveckla arbetssätten för att kunna attrahera och behålla den kompetens som behövs för uppdraget. Genom att ständigt utvecklas och vara en attraktiv arbetsgivare med goda möjligheter till kompetensutveckling säkras kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården.

Regionledningskontorets förslag om retroaktivt upphävande av återbetalningskrav planeras att sändas på remiss till Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde.

Ekonomiska konsekvenser
De ekonomiska konsekvenserna av att upphäva alla återbetalningskrav från och med den 15 april 2022 är kopplade till hur många specialistsjuksköterskor som väljer att avsluta sin anställning inom två år efter avslutade studier.

Regionledningskontoret gör bedömningen att eventuella kostnader, för att ge verksamheterna en viss ekonomisk kompensation i de fall medarbetare som tecknat avtal innan den 15 april 2022 väljer att avsluta sin anställning innan de arbetat två år efter studierna, beräknas rymmas inom regionstyrelsens budget 2022 och de medel som är avsatta för insatser som syftar till att säkra kompetensförsörjningen. Med anledning av att flera planerade insatser påverkats av pandemin finns utrymme kvar i budget 2022. Kostnader som kan uppstå under 2023 och följande år för att kompensera verksamheterna föreslås hanteras i kommande budgetprocesser.

Hans-Erik Malmros
Tf. regiondirektör

Ulrika Sundquist
HR-direktör

Godkänd av Hans-Erik Malmros, 2022-04-22